Devarim 2014

1.

Overabundance

Nachlas Tzvi pages 435-436

"These are the words that Moshe spoke to all Israel, on the other side of the Jordan, concerning the wilderness, etc. and Di-zahav (abundance of gold); Etc." (1, 1)

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר וכו ודי זהב."

The Gemara in Berachos (32a) relates that Moshe attempted to defend the Jews. He tried to defend their sin of the golden calf by claiming that upon leaving Egypt, the Jews had an overabundance of silver and gold that they took from the Egyptians. They used this to create the golden calf. A lion doesn't get happy, crazy and damage from a box of straw, rather from a box of meat. The Di-zahav (acquiring silver and gold from the Egyptians) at the end of the pasuk is Moses's defense for the sinner's reason for making the golden calf. This is analogous to a son who is bathed, anointed, and fed well. He is given a wallet that is hung around his neck. He is then placed in front of a place of prostitution. Will he not sin? So too, the Jews had nothing to do in the desert. They had an overabundance. Moshe asked, were they really expected not to sin? דבי רבי ינאי אמרי מהכא "ודי זהב" מאי ודי זהב? אמרי דבי רבי ינאי כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של) עולם בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל עד שאמרו די - הוא גרם שעשו את העגל. אמרי דבי רבי ינאי אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר. אמר רבי אושעיא משל לאדם שהיתה לו פרה כחושה ובעלת אברים האכילה כרשינין והיתה מבעטת בו. אמר לה מי גרם ליך שתהא מבעטת בי? אלא כרשינין שהאכלתיך. אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן משל לאדם אחד שהיה לו בן, הרחיצו וסכו והאכילו והשקהו, ותלה לו כיס על צוארו, והושיבו על פתח של זונות, מה יעשה אותו הבן שלא יחטא? אמר רב אחא בריה דרב הונא אמר רב ששת היינו דאמרי אינשי מלי כריסיה זני בישי שנאמר "כמרעיתם וישבעו שבעו וירם לבם על כן שכחוני" רב נחמן אמר מהכא "ורם אמר "וישמן ישרון ויבעט." אמר אימא מהכא "ואכל ושבע ודשן ופנה." ואי בעית אימא מהכא ווישמן ישרון ויבעט." אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מנין שחזר הקדוש ברוך הוא והודה לו למשה? שנאמר "וכסף הרביתי להם וזהב "עשו לבעל.")

Why does the pasuk mention Di-zahav last of the places mentioned in this pasuk, after the fact that the sin of the golden calf was the first sin before other mentioned sins? The Nachlas Tzvi explains that really the sin of the golden calf is mentioned first. (Arguing on Rashi) The word "concerning the Wilderness" refers to the sin of the golden calf since it occurred there. If the golden calf is already mentioned, then why does the pasuk need to repeat mentioning the golden calf by stating Di Zahav? The repetition is the defense that Moshe used to defend the Jews as explained above.

The Chinuch (mitzvah 248) explains that most sins occur because of overeating. The reason for this is, eating is physical as we know, while Torah and mitzvos are spiritual. The spiritual and physical are complete opposites. When one overindulges the physical overpowers and naturally weakens his spirituality. Therefore the Torah and mitzvos will be unable to endure within one who is overtaken by the physical. (רוב חטאות בני אדם יעשו בסבת ריבוי האכילה והשתיה. והענין הוא לפי שהמזונות) החומר, וההתבוננות במושכל וביראת אלהים ובמצוותיו היקרות היא עיסת הנפש, והנפש והחומר הפכים גמורים כמו

שכתבתי בראש הספר, ועל כן בהתגבר עיסת החומר תחלש קצת עיסת הנפש. ומזה השורש היו מן החכמים זכרונם לברכה שלא "... היו נהנין במזונות רק למה שצריך להחיות נפשם לבד, וכמו שכתוב [משלי יג, כה] "צדיק אוכל לשובע נפשו.".

2.

Is excess money good?

"These are the words that Moshe spoke to all Israel, on the other side of the Jordan, concerning the wilderness, etc. and Di-zahav (abundance of gold); Etc." (1, 1)

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר וכו ודי זהב."

The Chafetz Chaim (Chafetz Chaim hachadash al HaTorah page 10, Nesech HaTorah perek beis) offers a beautiful explanation of birchas hachodesh. Before a new month comes we recite a special prayer before musaf. We ask for several things, including a life full of fear of heaven (סיים שיש בהם עושר) and fear of sinning (ויראת הטא), a life of wealth and honor (ירבוד), and a life of love for the Torah and fear of heaven (וכבוד). The question arises; why do we ask for our fear of heaven twice? After the first time that we ask that we fear heaven, we ask for wealth and honor. Once we have wealth and honor we must ask that we continue to fear heaven.

Rabbi Chaim of Volozhin (Reb Chaim of Volozhin page 64) always made a particular point of honoring those who continued to learn even while involved in business. One local used every available moment to learn, and succeeded in finishing Shas several times. Every time he entered the Beis Medrash, Rabbi Chaim made a point of rising out of respect etc. This entrepreneur had wealth and fear of heaven, therefore he deserved respect.